

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Національна академія медичних наук України
Всеукраїнська громадська організація «Наукове товариство
анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України»
Асоціація патологів України
Дніпровський державний медичний університет**

**МАТЕРІАЛИ П'ЯТОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА
СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

20-22 ЖОВТНЯ 2021 року

м. Дніпро, Україна

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СПОНСОР І ПАРТНЕР КОНФЕРЕНЦІЇ:

Офіційний дистриб'ютор Leica Biosystems та Leica Microsystems в Україні

ТОВ «АЛТ Україна ЛТД»
Тел.: +38 044 492 72 70
leica@alt.ua
www.alt.ua

20-22 жовтня 2021 року

Дніпро

- В.В. Логвінова, О.О. Шулешко** 78
МОРФОГЕНЕЗ ЛІМФОЇДНОЇ ТКАНИНИ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ТОНКОЇ КИШКИ МУСКУСНИХ КАЧОК
- С.П. Луговський, Т.Ю. Квітницька-Рижова, П.П. Клименко, С.А. Михальський, С.П. Малишева, Г.В. Косякова, О.С. Ткаченко** 80
СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ МОЛОДИХ І СТАРИХ ЩУРІВ ПРИ ІНСУЛІНОРЕЗИСТЕНТНОСТІ, СПРИЧИНЕНІЙ АЛІМЕНТАРНИМ ОЖИРІННЯМ, ТА ПРИ ЇЇ КОРЕКЦІЇ N-СТЕАРОЇЛЕТАНОЛАМІНОМ
- І.С. Макарчук, О.В. Цигикало** 82
СУЧАСНИЙ СТАН ВИВЧЕННЯ МОРФОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НИЖНЬОЇ ЩЕЛЕПИ В ОСІБ ІЗ БІКОРТИКАЛЬНОЮ ІМПЛАНТАЦІЄЮ
- L.V. Makyeyeva, O.K. Frolov, O.G. Aliyeva, T.S. Gromokovska** 83
MORPHOLOGICAL CHANGES IN THE SKIN EPITHELIUM OF RATS DURING INFLAMMATORY STAGE OF WOUND HEALING UNDER THE INFLUENCE OF CHRONIC SOCIAL STRESS
- Т.А. Малишева, В.В. Васловіч, О.Ю. Малишева, В.Д. Розуменко** 84
ЗМІНИ БУДОВИ ГЕМАТОЕНЦЕФАЛІЧНОГО БАР'ЄРУ ПРИ ГЛІАЛЬНИХ ПУХЛИНАХ ГОЛОВНОГО МОЗКУ
- Д.Г. Марченко** 85
АНАЛІЗ ЗМІН В УЛЬТРАСТРУКТУРІ МІОКАРДА ЩУРІВ ПРОТЯГОМ 20-ОЇ ДОБИ ПРЕНАТАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ПІСЛЯ ДІЇ АЛКОГОЛЮ
- N.I. Maryenko, O.Yu. Stepanenko** 87
FRACTAL ANALYSIS OF IMAGES IN MEDICINE AND MORPHOLOGY: BASIC PRINCIPLES AND METHODOLOGIES
- А.В. Матвієнко, Н.М. Серединська, К.С. Марченко-Толста** 88
МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В МІОКАРДІ ЩУРІВ ЗА КОМБІНОВАНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ЛЕФЛУНОМІДУ З АМЛОДИПІНОМ НА ТЛІ РЕВМАТОЇДНОГО АРТРИТУ, КОМОРБІДНОГО З АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ
- І.О. Михайлюк, Л.Я. Шпільчак, О.Ю. Фофанова** 90
СТРУКТУРНА ОРГАНІЗАЦІЯ КОМПОНЕНТІВ ДИФУЗНОЇ ЕНДОКРИННОЇ СИСТЕМИ (ДЕС) ЛЕГЕНЬ ЛЮДИНИ В ЕМБРІОГЕНЕЗІ
- І.М. Михейцева, Н.І. Молчанюк, О.В. Артемов, С.Г. Коломійчук, Т.І. Сіроштаненко, Амаїд Ахмед** 91
ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЧНОГО ТА УЛЬТРАСТРУКТУРНОГО СТАНУ КЛІТИН СІТКІВКИ ЩУРІВ З ДІАБЕТОМ ІІ ТИПУ НА ТЛІ МІОПІІ ВИСОКОГО СТУПЕНЮ
- О.М. Мота, П.Б. Покотило, У.М. Галюк** 93
МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ ЕРИТРОЦИТІВ У ПАЦІЄНТІВ З СЕРЕДНЬОЮ ВАЖКІСТЮ ПЕРЕБІГУ COVID-19

імплантація показана пацієнтам у віці до 55-60 років, що на сьогодні вже стало неактуальним і верхня вікова межа окреслена нечітко. Скорочення термінів реабілітації пацієнтів поряд зі зменшенням інвазивності втручань стало сучасною тенденцією розвитку стоматології (Ушаков А.И. та ін., 2012). Особливо це питання актуальне в дентальній імплантології, оскільки цей метод передбачає оперативне втручання з приводу встановлення імплантатів і супутніх, або підготовчих заходів (Доброволски О., 2010). У наш час малоінвазивні методики дентальної імплантації поряд із негайним або раннім протезуванням досить широко використовуються, при цьому стабільність імплантатів є критичною умовою для успіху результату лікування. Різноманіття геометричних форм і фізико-механічних характеристик твердих тканин зубощелепних сегментів, а також практична неможливість визначення точних значень напружень в зонах можливих їх концентрацій, повністю виключають використання аналітичних методів теоретичної механіки і опору матеріалів (Павленко О.В. та ін., 2019). Одним із напрямків прогнозування та обґрунтування обраної ефективної методики бікортикальної імплантації є проведення морфологічних досліджень щільності кісткової тканини з наступним кінцево-елементним моделюванням, яке досить широко використовується для вирішення різних біомеханічних задач в сучасній стоматології і знаходить в останній час все більш широке підтвердження в наукових роботах (Aparicio С., 2006; Гветадзе Р.Ш., 2010; Кришук Н.П. та ін., 2010; Павліш І.В., 2015).

Висновок. Вивчення морфологічних особливостей дистальних відділів нижньої щелепи в осіб з бікортикальною імплантацією у взаємозв'язку із статтю, віком, дефіцитом кісткової тканини дозволить створити наукове підґрунтя для розробки нових методів експрес-оцінки стану зубощелепних сегментів до операції.

MORPHOLOGICAL CHANGES IN THE SKIN EPITHELIUM OF RATS DURING INFLAMMATORY STAGE OF WOUND HEALING UNDER THE INFLUENCE OF CHRONIC SOCIAL STRESS

L.V. Makyeyeva^{1,2}, O.K. Frolov¹, O.G. Aliyeva², T.S. Gromokovska²

1- Zaporizhzhia National University

2 - Zaporizhzhia State Medical University
Zaporizhzhia, Ukraine

Topicality. Chronic stress is one of the most widespread factors that may cause dermatological pathologies. Stress is accompanied by the inclusion of the totality of all nonspecific reactions of the organism, which leads to a shift in the work of the immune

---

20-22 жовтня 2021 року

Дніпро

system of the skin. In addition, there is strong evidence for the negative effects of chronic stress on skin reparation. However, there is a lack of knowledge about skin structural changes during wound healing under conditions of chronic stress.

The aim of this work was to assess morphological changes in the epithelium of skin during inflammatory stage under the influence of chronic social stress.

Materials and methods. Research is performed on 20 white adult male rats, divided into 2 groups: control (n = 10), and animals with simulated chronic social stress (n = 10). A skin flap on the back in the interscapular region was excised at the initial day of wounding and at days 1 and 3 of wound healing.

Results. At the day of wounding the epidermis of the skin was thinned, 3-5 layers of keratinocytes were determined in its composition. Its thickness was almost 2 times lower ($p < 0.001$) in the experimental group ($9.45 \pm 0.4 \mu\text{m}$) compared to ($15.32 \pm 1.04 \mu\text{m}$) the control one. In most cases, the smoothness of the basement membrane and the epidermal-dermal junction was determined, in a number of zones the absence of a granular layer, the phenomenon of local parakeratosis, reflecting a violation of the keratinization process was noted. Epithelization was delayed in experimental animals: signs of epithelial proliferation were noted only at day 3 of wound healing, whereas in control animals it occurred at day 1, and at day 3 there was epithelial migration.

This state of the skin can be explained by a decrease of the epidermal barrier, as well as a violation of trophism due to the vascular reaction accompanying chronic stress. Delayed epithelization may be caused by a disbalance of neurotransmitters and neuropeptides released during chronic social stress.

ЗМІНИ БУДОВИ ГЕМАТОЕНЦЕФАЛІЧНОГО БАР'ЄРУ ПРИ ГЛІАЛЬНИХ ПУХЛИНАХ ГОЛОВНОГО МОЗКУ

Т.А. Малишева, В.В. Васлович, О.Ю. Малишева, В.Д. Розуменко
ДУ «Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П.Ромоданова НАМН України»
м. Київ, Україна

Мета: покращення діагностики та удосконалення комплексного лікування гліом півкуль головного мозку на основі клініко-морфологічних співставлень.

Матеріали і методи. Проаналізовано дані хірургічного лікування 527 випадків гліом півкуль головного мозку: з них 336 пацієнтів похилого та старечого віку та 191 - пацієнти віком 18 - 59 років (група порівняння) з урахуванням соматичної патології. Діагноз гліома верифіковано за даними біопсії з імуногістохімічним і електронно-мікроскопічним дослідженням. Тривалість життя з моменту виконання

20-22 жовтня 2021 року

Дніпро